здатність до повноцінної самореалізації в умовах сучасного театрального процесу.

Список використаних джерел

1. Гончаренко Ю., Ткаленко К. Створення сценічного характеру засобами класичного танцю. *Шляхи розвитку науки в сучасних кризових умовах*: тези доп. ІІ міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 3-4 червня 2021 р. Дніпро, Україна, 2021. 513 с. С.227-229.

2. Гончаренко Інга, Іщенко Лариса, Ятченко Надія. Специфіка акторського перевтілення в класичному танці: ліричні та характерні образи. *Актуальні питання гуманітарних наук:* / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2025. Вип. 90. Том 1. 338 с. С. 126-133.

ORCID 0009-0006-2368-5243

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ОНЛАЙН-ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «СЦЕНІЧНА МОВА»

Бінєєва А.М., старший викладач кафедри сценічного мистецтва і культури;
Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: сценічна мова, онлайн-навчання, театральна педагогіка, психофізичний тренінг, артикуляційна гімнастика, логічний аналіз тексту.

Сучасні виклики в Україні, зумовлені безпековими загрозами та релокацією учасників освітнього процесу, зробили онлайн-технології невід’ємною, хоч і вимушеною, частиною мистецької освіти [2]. Для дисципліни «Сценічна мова» цей формат виступає допоміжним інструментом, що забезпечує неперервність професійного тренінгу [1]. Проте складність предмета, яка базується на цілісності психофізичного апарату та живому акустичному контакті, потребує чіткої верифікації того, які саме розділи можна якісно викладати дистанційно.

З метою об’єктивної оцінки можливостей дистанційного формату було проведено анкетування серед професорсько-викладацького складу кафедри сценічної мови Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. На основі аналізу десяти анкет було встановлено пряму залежність ефективності навчання від характеру теми. Це узгоджується з методичними засадами техніки мовлення, що розглядаються у працях класиків та сучасних дослідників [3; 4].

Найбільш адаптивним до онлайн-середовища виявився логічний аналіз тексту (середній бал - 3,33). Це підтверджує, що інтелектуальна

складова роботи над логічною партитурою твору та розбором розділових знаків найменше страждає від відсутності фізичної присутності викладача. Також відносно високу ефективність продемонстрували артикуляційна гімнастика (3,11 бала) та інтонаційність (3,00 бала), де цифрові платформи дозволяють здійснювати достатній візуальний та слуховий моніторинг.

Водночас дослідження виявило критичні обмеження в розділах, що вимагають тонкого психофізичного налаштування. Найнижчі оцінки отримала робота з голосом (1,67 бала) та фонаційне дихання (2,00 бала). Основними бар'єрами тут виступають аудіокомпресія, що нівелює обертонове багатство звуку, та неможливість прямого тактильного контакту для усунення м'язових затисків. Викладачі зазначають, що дистанційно практично неможливо об'єктивно оцінити «летючість» голосу та повноцінно працювати з резонаторною системою.

Таким чином, результати анкетування доводять, що онлайн-технології є ефективним ресурсом для опанування технічної бази та аналітичної роботи, проте вони не можуть замінити аудиторну роботу на етапах художнього втілення матеріалу. Оптимальною моделлю для профільної кафедри залишається змішане навчання (Blended Learning), де теоретично-аналітичні аспекти виносяться в онлайн, а розвиток резонаторів та ансамблева робота відбуваються в умовах живого творчого контакту.

Список використаних джерел

1. Набоков Р., Крипчук М. Досвід підготовки майбутніх акторів в умовах дистанційного навчання. Вісник КНУКіМ. Серія: Сценічне мистецтво. 2024. Вип. 6(1). С. 88–100.

2. Савіцька Н. С. Тенденції розвитку дистанційного та онлайн-навчання в Україні в умовах пандемії COVID-19 та воєнних дій. Питання культурології. 2024. Вип. 43. С. 78–91.

3. Кобзар Т. В. Сценічна мова. Техніка мовлення. Черкаси: Видавець Ю. Чабаненко, 2013. 404 с.

4. Курило О. І. Сценічне мовлення. Основи техніки мовлення та виразного читання. Львів: Сполом, 2010. 240 с.

ТЕАТРАЛЬНА ЕТИКА. МОРАЛЬНІСТЬ, МИСТЕЦЬКО-ПРОФЕСІЙНІ ВИМОГИ ТА СУЧАСНІ ВИКЛИКИ

Кіно В.А., старший викладач кафедри сценічного мистецтва і культури
Київський національний університет технологій і дизайну